

KUVÂY-I İNZİBÂTIYE

*Yrd. Doç. Dr. Günay ÇAĞLAR**

30 Ekim 1918 Mondros Mütarekesi'nin imzalanmasıyla, İ'tilaf Devletleri Türk toprakları üzerindeki planlarını hızlı bir şekilde uygulamaya başladılar. Bu uygulamalardan son derece rahatsız olan Türk Milleti, memleketin dört bir tarafında mahallî kurtuluş gayelerine yönelik millî cemiyetler oluşturdu. 15 Mayıs 1919'da İzmir'in Yunanlılar tarafından işgali üzerine, halkın İ'tilâf Devletleri'ne karşı tepkisi büyürken, Amasya Genelgesi ve kongrelerle Kuvây-ı Milliye ruhu teşkilâtli bir karşı koyma şeklini alıyordu. 16 Mart 1920'de İstanbul'un resmen işgali dolayısıyla, T.B.M.M.'nin açılması karşısında, İngilizler'in direktifleri doğrultusunda, Sadrazam Damad Ferid Paşa Kuvây-ı Milliye'ye karşı bazı tedbirler almaya başladı.

26 ve 31 Mart günlerinde, Hükûmet'e iki nota veren İ'tilaf Devletleri Yüksek Komiserleri, Kuvây-ı Milliye'nin resmen red ve mahkûm edilmesini istediler¹. Salih Paşa, 29 Mart'ta bu millî harekâtın doğal hakların savunulması olduğu cevabını verince, İngiliz Yüksek Komiseri Amiral J De Robeck bu karşılıktan Mustafa Kemâl Paşa'nın onaylandığı anlamını çıkardı. 1 Nisan'da da uzun bir nota ile işgal kuvvetlerince yapılan hukuka aykırı uygulamalar protesto edilince², ortam iyice gerginleşti. Bu arada, Salih Paşa Hükûmeti'nin istifası üzerine, tekrar Damad Ferid Paşa devri geldi³. Ve 11 Nisan'da İ'tilâf kuvvetlerini memnun edecek kararlar alındı. Şeyhülislâm Dürrizâde Abdullah'ın 10 Nisan tarihli fetvâsı⁴, Damad Ferid Paşa'nın hazırlattığı Hükûmet Beyânnâmesi ve Padişah'ın 5 Nisan'da Damad Ferid Paşa'ya vermiş olduğu ferman yayınlandı⁵. Türk milliyetçilerini hain ilân edip, cezalandırılmalarını içeren bu üç metin bir arada basılarak, İ'tilâf kuvvetleri uçaklarıyla Anadolu'ya dağıtılıp, halkın dini duyguları istismar edildi. Diğer faktörlerle birlikte, bu silâhların da

* Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü.

1. Gotthard Jaeschke, Kurtuluş Savaşı ile İlgili İngiliz Belgeleri. (Çev: Cemal Köprülü), Ankara 1971, S.153.

2. a.y.

3. a.y.

4. a.y.

5. Takvim-i Vekâyi, 11 Nisan 1920, S.3824.

büyük etkisiyle, Anadolu'ya Kuvây-ı Milliye'ye karşı bir ayaklanma dalgası meydana geldi.

Ankara Müftüsü Mehmet Rıfat'ın 16 Nisan tarihli karşı fetvâsı⁶ ise, büyüyen yangını söndürmede pek faydalı olmadı⁷.

Ankara'da açılacak yeni Meclis'te bulunabilmek gayesiyle, İstanbul'da bulunan milletvekili, kumandan ve subayların Anadolu'da toplandığı günlerde, Amiral J. De Robeck'i ziyaret eden Damad Ferid Paşa; Anadolu'daki millî harekâtın bastırılabilmesi için, kuvvetle karşı konulması gerektiğini, bu konuda İ'tilâf Devletleri'nin kendisine ne ölçüde yardım edebileceklerini sordu. Bunun üzerine Amiral; Anadolu'daki millî kuvvetlere karşı İngiliz'lerin bir harekette bulunamayacaklarını, fakat onlara karşı kurulacak bir teşkilâta yardımda bulunabileceklerini ifade etti⁸. Türkiye'yi millî kuvvetleri bastırarak ve Türk'ü Türk'e kırdırarak parçalamayı düşünen İngiltere, bu konuda hemen hazırlığa başladı⁹.

İngiliz casusluk yuvası konumunda bulunan İngiliz Muhfbleri Cemiyeti vakit kaybetmeden çalışmaya başlamış, kurulması düşünülen orduya maddî destek vermiştir¹⁰. Kısa bir süre sonra Hürriyet ve İ'tilâf Fırkası, Nıgehbançılar ve Kızılhançerliler de İngiliz Muhfbleri Cemiyeti'nin çalışmalarına katıldılar. İngilizler, Damad Ferid ve yandaşlarının kısa süreli çalışmaları sonucunda, Kuvây-ı İnzibâtiye adlı ordunun kuruluş karnamesi, 18 Nisan 1920'de Hükûmet tarafından onaylandı. 18 maddelik bu karnâme 24 Nisan 1920 tarih ve 3835 sayılı Takvim-i Vekâyi'de yayımlandı. Söz konusu karnâme ile, jandarma kuvvetlerine benzer ve gönüllülerden oluşan Kuvây-ı İnzibâtiye'nin kurulması kararlaştırıldı. Kuvây-ı Milliye'yi yok etmek amacıyla kurulan Kuvây-ı İnzibâtiye, Dâhiliye ve Harbiye Nezâretleri'ne bağlı olup, subaylar, görevli ve emekli olanlarla gönüllülerden oluşuyordu.

Kuvây-ı İnzibatiye Kumandanlığı'na Ordu Kumandanı yetkisiyle, Süleyman Şefik Paşa¹¹ getirilerek, "İzmit ve Havâlisi Fevkalâde Kumandanlığı"da kendisine verilmiştir.

6. Jaeschke, Kurtuluş Savaşı ile İlgili İngiliz Belgeleri, S.153.

7. 11 Mayıs'ta Birinci İdâre-i Örfiyye Mahkemesi'nin Mustafa Kemâl Paşa ile arkadaşları hakkında verdiği idam kararı (Bkz. Takvim-i Vekâyi, 24 Mayıs 1336, S.3864) 24 Mayıs'ta Padişah tarafından onaylanmıştır. (Bkz. Belgelerle Türk Tarihi Dergisi, S.I, Belge. 6).

8. Selahattin Tansel, Mondros'tan Mudanya'ya Kadar III, Ankara 1968, S.108.

9. Kâzım Karabekir, İstiklâl Harbimiz, İstanbul 1988, S.662.

10. Mustafa Kemâl Atatürk, Nutuk I, İstanbul 1967, S.212-17.

11. Süleyman Şefik Paşa'nın, Ali Galip Olayı esnasında, Harbiye Nazır olarak ta-
kınımış olduğu olumsuz tavırlar yüzünden: M. Kemâl Paşa, Ali Rıza Paşa Hükûmeti kurul-
duktan sonra, onun Yüce Divan'a verilmesini istedi. (Bkz. S. Nabi Özerdim, Açıklamalı
Söylev Sözlüğü, Ankara 1981, S.84) Nisan 1920'de Kuvây-ı İnzibatiye ile İzmit ve

Süleyman Şefik Paşa'nın vazifesine ve salâhiyet ve tahkikâta yönelik olarak düzenlenen ta'limatnâme, 2 Mayıs 1920'de Damad Ferid Paşa tarafından Padişah'a arz edilmiştir¹².

“Harbiye Nezâreti
Nezâret Şubesi
Kalem-i Mahsûs
Ma'rûz-ı Çâker-i kemîneleridir ki,

İzmit ve Havâlisi Fevkalâde Kumandanlığı'na ta'yin buyurulan Yâver-i Ekrem Hazret-i Şehriyârî Ferik Süleyman Paşa Hazretleri'nin vazifesine ve salâhiyet ve tahkikâta müteallik olarak tanzim edilen ta'limatname leffen Pişgâh-ı Sâmf-i fehimânelerine takdîm kılınmış olmağla lede't-tedkîk takrib-i âlî-i sadâretpenâhilerine iktirân eylediği sûrette iktizâsının ifâ ve neticesinin, emr ve inba buyurulması ma'rûzdur. Olbabda emr-i ferman hazret-i veliyyü'l-emrindir.

*Fî 12 Şaban 1338, fî 2 Mayıs 1336.
Sadrazam ve Harbiye Nâzırı Vekili
Damad Ferid Paşa”*

5 Mayıs 1920'de söz konusu ta'limatnâme Meclis-i Mahsûs'da görüşülüp, uygun görülerek, Padişah'a arz edilmiştir¹³.

“Bâb-ı Âlî
Meclis-i Mahsûs
104

Harbiye Nezâreti Vekâletin'den vârid olub miyâne-i ben-degânemizde melfûfiyle mütalâ'a olunan tezkerede muharrer olduğu vec-hile İzmit ve Havâlisi Fevkalâde Kumandanlığı'na tayin buyurulmuş olan Yâver-i Ekrem Hazret-i Şehr-iyârî Ferik Süleyman Şefik Paşa'nın vazifesini ve salâhiyet ve tahsîsâtını mutazammın tanzim edilen ta'limatnâme münderecâtı icâb-ı hâl ve maslahata muvafık görünmüş olduğundan ifâ'y-ı muktezâtı menû-t-ı müs'ade-i seniyye-i cenâb-ı cihanbânî olduğu bi't-tezekkür kaleme alınan irâde-i seniyye lâ'ihası salifü'l-arz tezkeresi ve tâ'limatnâme ile beraber arz ve takdîm olunmakla katâbe-i ahvâlde emr ü ferman hazret-i veliyyü'l-emr efendimizindir.

fî 15 Şaban 1338, fî 5 Mayıs 1336

Havâlisi Fevkalâde Kumandanlığı'na tayin edildi. Başarısızlığı üzerine, İstanbul'a çağrılınca, 21 Mayıs'ta İzmit'ten ayrıldı. 10 Haziran'da görevine son verildi. İstiklâl Harbi'nden sonra, “Egypt” vapuruyla Mısır'a kaçtı. (Bkz. Tarık Mümtaz Göztepe, Osmanlıların Son Padişahı Vahdetin Gurbet Cehenneminde, İstanbul 1968, S.43) Yüzelli-liklerdendir (Bkz. İlhami Soysal, 150'likler, İstanbul 1988, S.290).

12. BOA, DUIT, Dosya No.15-3, Gömlek No.4-3. Bkz. Ek.I.

13. BOA, DUIT, Dosya No.15-3, Gömlek No.4-3. Bkz. Ek.II.

Şurây-ı Devlet Reis Vekili	Bahriye Nazırı
Şeyhü'l-İslâm ve Maarif Nâzırı Vekili	Sadr-ı azam ve Hariciye Nâzırı ve Harbiye Nazırı Vekili
Evkaf-ı Hümayun Nâzırı ve Nafia Nazır Vekili	Ticaret ve Ziraat Nâzırı
Maliye Nazırı ve Dâhiliye Nâzırı Vekili	Adliye Nazırı"

Bu ta'limatnâme ile ilgili İrade-i Seniyye 6 Mayıs 1920 tarihli olup, metni aşağıda verilmiştir¹⁴:

"Bâb-ı Âlî Sadâret-i Uzmâ
Âmedi-i Divân-ı Hümayun
104

İrade-i Seniyye Mehmed Vahideddin

İzmit ve Havâlisi Fevkalâde Kumandanı Yaver-i Ekrem Süleyman Şefik Paşa'nın vazifesini ve salâhiyet ve tahsisâtını mütezammın merbût ta'limatnâmenin tatbîk-i ahkâmına Meclis-i Vükelâ kararıyla ruhsat verilmiştir.

Bu irade-i seniyyenin icrâsına Harbiye Nâzırı me'murdur.

fi 6 Mayıs 1336 - fi 16 Şaban 1338

Şûra-yı Devlet Reisi Vekili	Bahriye Nâzırı Mehmed Said
Şeyhülislâm ve Maarif Nâzırı Vekili	Sadrizam ve Hariciye Nâzırı ve Harbiye Nâzırı Vekili Damad Ferid
Evkâf-ı Humâyun Nâzırı ve Nafia Nâzırı Vekili Osman...	Ticaret ve Ziraat Nâzırı
Maliye Nâzırı ve Dâhiliye Nâzırı Vekili	Adliye Nâzırı"

İzmit ve Havâlisi Fevkalâde Kumandanı Süleyman Şefik Paşa'nın yetkilerini belirleyen 6 Mayıs 1920 günlü ta'limatnâmenin metni aşağıda verilmiş¹⁵:

14. BOA, DUIT, Dosya No.15-3, Gömlek No.4-3. Bkz. Ek.III.

15. BOA, DUIT, Dosya No.15-3, Gömlek No.4-3. Bkz. Ek.IV.

“Harbiye Nezâreti
Nezâret Şubesi
Kalem-i Mahsûs

İzmit ve Havâlisi Fevkalâde Kumandanlığı'na ta'yin buyurulan Ferik Süleyman Şefik Paşa'nın vazife ve salâhiyetine dair ta'limatnâme

Ünvan-1- Ordu Kumandanı salâhiyet ve muhassetıyla İzmit ve Havâlisi Fevkalâde Kumandanı

Ma'iyeti-2-Erkân-ı harbiyesi, idare hey'eti, yaverân, sivil kâtib-i hususî emrberler

Vazife-3-Harekât-ı bağıyeyi def ve tenkîl etmek, Kuvây-ı İnzibâtiye'yi vücuda getirmek ve bunları teşkîl, zabitanın intihab etmek.

Salâhiyeti-4-Harekât ve icrâatında müstakil olmak ve muhaberece sadaret-i uz mâ ve Harbiye Nezâreti'ne merbût bulunmak, divan-ı harblerden sâdır olacak hükümleri [i'dâma dair olanlar müstesna olmak üzere] ba'del-icrâ arz ve inhâ etmek ve icab edenleri tarik-i hak ve sevâba dâvet için muhaberâta me'zun ve bunlardan dehâlet edecekleri affa muktedir bulunmak, kıta'at-ı askeriye memur erkân, ümerâ ve zâbitan-ı azı ve tebdîl ve tecziye ve [ezgayr-ı rütbe] mükâfata me'zun bulunmak.

Tahsisat-5 Kumandanlık emrinde mesarif-i gayr-i melhûzadan şimdilik onbin lira bulunmak.

6- Kumandanlığa muhassetat-ı resmiyesinden başka tahsisat olarak mahiye beşyüz lira verilmek.

7- Karargâh için icâb eden eşya, çadır, eğer vesâire (saraçhâne) ve silâhane anbarlarından verilir.

8- İki takım telsiz telgraf, üç takım helyosta, iki binek, on-iki kamyon”

18 Nisan 1920 tarihli, Kuvây-ı İnzibâtiye'nin kuruluşu ile ilgili karamame, 6 Mayıs 1920 günlü Süleyman Şefik Paşa'nın salâhiyetlerini ortaya koyan ta'limatnamelerden sonra, sıra söz konusu Ordu'nun asker ihtiyacını karşılamaya geliyordu.

Bu yüzden, Damad Ferid Paşa 23 Nisan'da bir beyânnâme yayınlarak; İstanbul'da görevde ve açıkta bulunan bütün subayların Harbiye Nezâreti'ne gelerek, yoklama yaptırmaları, gelmeyenlerin askerlikle ilgili her türlü ilişkilerinin kesileceği ve seferberlikten kaçmış sayılarak, Divan-ı Harb'e verileceklerini duyurdu¹⁶.

16. Karabekir, a.e., S.663.

İstanbul'un her tarafında mahalle muhtarlarına verilen beyânnâmelerde Kuvây-ı İnzibâtiye'ye gönüllü asker yazılması istenildi¹⁷. Öyle anlaşılıyor ki, Kuvây-ı İnzibâtiye'nin kuruluşunda, Ordunun ihtiyacı daha çok gönüllülerden sağlanmak istenmiştir. Damad Ferid Paşa, bu yolla kadrolarını tamamlayacağını tasarlamaktadır. Nitekim, Sadrazam, Dâhiliye Nezâreti'ne gönderdiği 3 Mayıs 1920 tarihli yazıda bu konuda aşağıda yazılanları ifade ediyordu¹⁸.

“Harbiye Nezâreti
Karargâh-ı Erkân-ı
Harbiyesi
242

Dâhiliye Nezâreti Celilesine

Devletlü Efendim Hazretleri

Makam-ı hilâfet-i uzmâyâ ve hükümet-i seniyyeye karşı isyân etmiş olan bâğilerin tenkîli ve asayîş-i memleketi şu mühim onlarda temin için merkez-i hilâfet ve saltanatdan henüz Kuvây-ı İnzibâtiye teşkil ve sevk edilememiş olan yerlerde, Kuvây-ı İnzibâtiye hakkındaki karamame ahkâmına tevkiyan teşekkül etmekte bulunan gönüllü kıtaâtının ber mucib-i karamame tesviye-i muhassısâtı ve bunların kadrolarına ve miktar ve efrâdına nazaran, alay, tabur, bölük halinde sûret-i teşekkülünün mahallî en büyük mülkiye memurunun riyâset-i tahtında teşkil edilecek heyet tarafından ba-mazbata tasdike vabeste idüğünden, karamame tarihinden sonra, teşekkül eden mezkûr kıtaâtın bu suretle tasdik-i memuriyetlerini mutazammın mazbatanın tanzimi ve teşekkül eden kıtaât-ı zâbitan ve efrâd mevcudunun nezâret-i senâveriye işârı ve bu suretle teşekkül edecek muntazam kıtaâtın muhassısâtlarının mahallî mal memurlarınca ve en büyük mülkiye memurlarının i'tâ emirleriyle derhal tesviye-i tahsisatlarına başlanmak ve teşkilât ve efrâd ve zâbitanında akçe miktarlarının havalenameleri tanzim edilmek üzere, bildirilmesi lüzûmu Maliye Nezâreti'ne işâr edilmiş olmağla bu husûsun sûret-i salimede cereyanına kemâl-i ehemmiyetle nezâret ve icrây-ı icâbı me'mûrin-i mülkiyeye evâmir-i lazime-i seria itâsı himem-i behiyyelerinden mütemennadır.

fi 3 Mayıs sene 336

Sadrazam ve Harbiye Nâzırı Vekili

Damad Ferid Paşa”

17. a.y.

18. BOA, DH.I.UM.22-2/72, Bkz. Ek.V.

Yukarıda verilen belgenin metnini muhtevf Harbiye çıkışlı, 5 Mayıs 1920 tarih ve 286 sayılı tahrirat birçok vilâyete gönderilmiştir¹⁹.

Süleyman Şefik Paşa ve Erkân-ı harpleri 2 Mayıs'ta İstanbul'dan ayrıldılar. İzmit'teki Yavuz Zırlısı'na karargâh kuran Süleyman Şefik Paşa, I. Alayı İzmit'in güney doğusundaki ordugâhla Sapanca'ya yerleştirdi. İzmit'te bulunan İngiliz Tugayı ile körfezdeki donanma en büyük güvenceleriydi²⁰.

Daha önce söz konusu edilen belgelere göre; Kuvây-ı Milliye'nin bastırılması amacıyla, İstanbul'dan henüz Kuvây-ı İnzibâtiye sevk edilememiş bulunan yerlerde, bu Ordu hakkındaki kararname hükümlerine uygun olarak kurulacak olan gönüllü kıtalar hakkında, memleketin dört bir tarafına tahrirat gönderilerek, gerekli işlemlerin yapılması istenmişti. Fakat, ülkenin birçok yerinde bu emirlerin yerine getirilmediğini görmekteyiz. Bunun çok çeşitli sebepleri vardır. Bazı imkânsızlıklar sebeplerden biri olabileceği gibi, Hilâfet Ordusu'na sempati duyulmaması çok daha önemli bir etken olsa gerekir.

Edime Valisi 31 Mayıs 1920'de Dâhiliye Vekâleti'ne gönderdiği tahrirat'ta Edirne Vilâyeti'nin durumunun karamame-i mahsûs hükmüne uygun gönüllü kıtaları kurulmasına müsait olmadığını, bu yüzden emrin tamim edilmemiş olduğunu arz ediyordu.

Edime Valisinin bu tahriratı aşağıda aynen verilmiştir²¹:

“Edirne Vilâyeti
Umûmî 6651
Husûsî 640

Dâhiliye Nezâret-i Celilesine
Devletlü Efendim Hazretleri

İdâre-i Umûmiye-i Dâhiliye Müdiriyeti ifadesiyle vârid olan 6 Mayıs 336 tarihli ve 130 umûm numrolu tahrirat-ı aliyye-i nezâretpenahîleri celilidir. Vilâyetin vaziyet-i hazırası icâbınca buralardan kararname-i mahsûsu hükmüne tevfikân gönüllü kıtaâtı teşkil ve tertibine imkân-ı müsâade olmadığı nazarı-ı dikkate alınarak işbu emrin tamim edilmemiş olduğu arz olunur. Olbabda emr ü ferman hazret-i menlehül-emrindir.

*fi 31 Mayıs 336
Edirne Valisi”*

19. BOA, DH.I. UM.22-2/72. Bkz. Ek. Va.

20. Zeki Sarıhan, Kurtuluş Savaşı Günlüğü III, Ankara 1986, S.27.

21. BOA, DH.I. UM.22-2/72. Bkz. Ek. Vİ.

Yukarıdaki belgenin muhtevası 6 Haziran 1920'de Nâzır Vekili Reşâd Bey tarafından Harbiye Nezâreti Vekâleti Celilesi Cânib-i Âliyesine, yazılmıştır²².

İstanbul'daki milliyetçi propagandaların da etkisiyle, halk Kuvây-ı İnzibâtiye'ye sıcak bakmayınca, Türk'ü Türk'e düşürerek çıkacak iç savaştan yararlanmayı düşünen İngilizler, Mısır'da bulunan esirlerden otuzbinini İstanbul'a getirerek, Hilâfet Ordusu'nda görevlendirmek amacıyla, Selimiye ve diğer kışlalara yerleştirdiler²³.

Perişan bir durumda olan bu esir, subay ve erler, çok büyük bir maddi ihtiyaç içinde olmalarına rağmen, Hilâfet Ordusu'nda görev almayı reddettiler. Yanılıp, katılanlar olduysa da, kısa bir süre içinde pişman olarak Kuvây-ı Milliye'ye dâhil oldular.

Kuvây-ı İnzibâtiye efrâdından olup, memleketi Daday kazasına gitmek üzere Bolu'ya uğrayan Mehmed Ağa isimli şahısla, Derdli Gazetesi muharriri mülâkat yapmış ve bu görüşme Gazete'nin 21 Haziran 1920 tarihli nüshasında yayınlanmıştır. Bazı tesbitlerini ilginç bulduğumuz söz-konusu mülâkatı aşağıda veriyoruz²⁴:

“BİR MÜLÂKAT

Muharrir: Kuvây-ı İnzibâtiye'ye ne sûretle dahil oldunuz ve İstanbul'dan ne vakit hareket ettiniz?

Mehmed: Ben harb-i umûmîde silâh altına alınmışdım. İngilizler'e esir düşdüm. Üç seneden beri Selânik'de bulunuyordum. İngilizler esir Türk askerlerinden bin kişiyi sûret-i mahsûsada İstanbul'a getirdi. “Anadolu'ya Bolşevikler gelmiş, çoluğunuzu çocuğunuzu kesiyorlar. Sizi silâhlandırıp Anadolu'ya göndereceğiz dediler. İngilizler bize her türlü eziyet yapıyorlar ve bizi hayvan gibi istihdâm ediyorlardı. Bittabi bu heriflerin sözüne inanmadık. İstanbul'a geldiğimizde Hilâfet Ordusu namı altında toplanan birtakım serserilerin Bolu ve Düzce ve Gerede'de birçok haneleri yağma ettiklerini ve 300'e yakın Anadolu yavrusunu boğazladıklarını duymuştum. İstanbul halkı “Bolu ve Düzceliler'e lânetler yağdırıyor ve teslim olan askeri canavarcasına öldürenler nasıl mahluktur” diyorlardı. Türkler'in iyi olmasını hiçbir zaman istemeyen İngilizler'in, bizi Anadolu halkı ile çarpışmak için alelacele Selânik'den vapurla İstanbul'a getirmesinden ve İstanbul'da herkesin silâhını topladığı halde, bizi silâhlandırıp nezâreti altında İzmit'e sevketmesinden, bizi birbirimize kır-

22. BOA, DH.I. UM. 22-2/72. Bkz. Ek. VIa.

23. Karabekir, a.e., S.663.

24. Derdli, 21 Haziran 1336/13 Şaban 1338, numro.13, S.1-2. Ek.VII.

dırmak ve el altından kendi çorabını örmek istediğini anladığımız esir arkadaşlarımızla İzmit'e geldiğimiz vakit, silâh ve cebhanelerimizle Kuvây-ı Milliye'ye iltihak için sözleştik. Kavl ü karar ettik. İngilizler bizi Beyazid Meydanı'nda Harbiye Nezâreti'nde alaydan yetişme birkaç zabitanın nezâretine verdi. Orada 500 mevcudlu Kuvây-ı İnzibâtiye I. Alaylı namıyla bir tabur teşkil ettiler. İngilizler her birimize 30 lira verdi ve Haziranın 4. günü (4 Haziran 1920 Cuma) Haydar Paşa'dan trene bindik ve İzmit'e geldik. 8 mitralyöz, 6 top, 200 sandık cebhane, 60 kadar ester vardı. İngilizler bizi tel örgü içine aldı. Akşam yemekten sonra nöbetçi çavuş ve onbaşımızla sözleştik. Gece zâbitler uyuduktan sonra mitralyöz ve toplarla cebhaneleri hayvanlara yükletip, olduğumuz yerden kimseye sezdirmeksizin savuşmağı kararlaştırdık. Nöbeti onbaşısı gece saat 6'da, kulağı kırıştı olan bizlere hazırlanın diye haber verdi. Cebhaneleri, top, mitralyözleri mekari hayvanlarına yükledik. 200'ü mütecaviz asker İngilizler'i ve başımızdaki alaylı zâbitleri şübhelendirmeyecek tertibat dâhilinde firara muvaffak olduk.

Ve izbe yollardan yürümek ve gerimizi taht-ı teminde bulundurmak sûretiyle, SABANCA taraflarına doğru yol aldık. Nihayet Kuvây-ı Milliye'ye tesadüf ederek maksadımızı bildirip, silâh ve cebhanelerimizi tamamen teslim ederek iltihak ettik.

Bu sûretle, anayurdumuza fedakâr arkadaşlarımıza kavuşduk. Kuvây-ı Milliye kumandanı bizlere kuzu kestirdi ve siz esâretten geliyorsunuz, ananızı çoluk-çocuğunuzu henüz görmediniz, memleketinize gidin, Onlara da kavuşun, istirahatından sonra arzu ederseniz tekrar gelirsiniz ve beraber çalışınız dediler. Biz ise, memleketimize göz diken ve bizi birbirimize kırdırmak için çalışan İngilizler'i toprağımızdan koğmak için bizde çalışacağız, memleketimize şimdi gitmek istemiyoruz dedik. Kumandan; "Evlâdlar siz 3-4 senedir ananıza, âilenize ve evlâdlarınıza hasretsiniz. Bir müddet olsun memleketinizde durunuz. Sonra gelirsiniz" dedi. Bizim arabalarımızı ve bineceğimizi temin etti. Dün akşam Bolu'ya geldim. Yarı alessabah Gerede tarihiyle memleketim olan DADAY'a gideceğim. Bir ay sonra tekrar dönüb, düşmanlarla çarpışacağım. Artık düşmanlarımızın mel'netini anlamayan kalmadı. Yalnız hayret ettiğim birşey var ise, biz esârette olduğumuz halde İngilizler'in mel'netini anlıyoruz ve İstanbul'da büyüğünden küçüğüne varıncaya kadar herkes memleketimizi kurtaracak ancak, Kuvây-ı Milliye'dir diyerek, büyük bir duygu peşinde koşuyor. Bolu ve Düzceliler nasıl oluyorda bu doğru yoldan şaşıyor.

Bir de şurasını söylemeyi unutacaktım. Düzce'nin köylerinden birinde kalmıştım ve size anlattığımı oradaki köylüden misafir odasına gelenlere anlatmıştım. Hepsi gözyaşı dökerek yaptıklarına nadim oldular ve âlem-i İslâm nazarında lekelenmelerinden dolayı müteessir oldular. Şimdi herkes bu lekeyi silmek için, çete kaydolub düşman olan serseri Yunanlılar'ı İzmit'den ve İngilizler'i İstanbul'dan koğmak için cebhelere

koştuklarını, Düzce'de öğrendim ve sevindim. Hakk Tealâ Hazretleri memleketi için, dini için çalışanların yardımcısıdır. Bu gayretle inşallah toprağımızda tek düşman bırakmayacağız.”

Gönüllülerden oluşturulan Kuvây-ı İnzibatiye Mürettep Tümeni'nin fertleri kalitesiz olduklarından, yeni kurulan orduda gerekli düzen ve disiplin yoktu. Gönüllüleri bu teşebbüste bulunmaya sürükleyen çeşitli sebepler vardı. Bunların başında, Birinci Dünya Harbi'nin getirdiği psikolojik ve iktisadî yıkım geliyordu. İşsiz ve aç, aynı zamanda bilinçsiz insanlar, para karşılığında bu orduya giriyorlardı. Bundan dolayı, çoğu sivil olup, askerlik eğitim ve vasıflarından yoksundular²⁵.

Mensuplarının işe yaramazlığının da etkisiyle 14 Haziran'da büyük saldırıyı başlattıklarında, birliklerinin çoğu mukavemette bulunmadan Kuvây-ı Milliye'ye katılmışlar, direnen topçuları ise şiddetli saldırı karşısında, yardımcıları İngilizler'le İzmit'e çekilmişlerdir²⁶.

İzmit ve Havâlisi Kumandanlığı'nca, özel bir görevle Bolu'ya gönderilen Erkân-ı Harp Binbaşısı Hayri Bey²⁷de bu arada, Kuvây-ı İnzibâtiye destekli âsi ve Türk milliyetçilerinin yoğun çatışmalarının sürdüğü cephede öldürülmüştü. Harbiye Nezâreti'nin 9 Haziran 1920 tarihli, Binbaşı Hayri Bey'in ailesine Kuvâyı İnzibâtiye Karamamesi gereğince, tahsis olunacak maaş ve mükafat hakkındaki tezkeresi Meclis-i Vükelâ'nın 247 sayılı toplantısında okunmuş ve konu karar bağlanmıştı. Söz konusu mazbatanın sûreti aşağıda aynen verilmiştir²⁸.

25. Türk İstiklâl Harbi VI, İstiklâl Harbinde Ayaklanmalar (1919-1921), Gnkur. Harp Tarihi Bşk.lığı Resmi Yayınları, Ankara 1974, S.122.

26. Ali Fuat Cebesoy, Milli Mücadele Hatıraları, İstanbul 1953, S.412; Türk İstiklâl Harbi VI, S.133.

27. Birinci Düzce-Bolu Ayaklanması Üzerine, bölgeye Mustafa Kemâl Paşa tarafından bir Hey'et-i Nasîha gönderilmişti. Binbaşı Hüsrev (Gerede) Bey başkanlığındaki bu heyet Gerede yakınlarında asilerce tuzağa düşürülmüştü. Binbaşı Hayri Bey'in Düzce'ye geldiği günlerde arkadaşlarıyla birlikte Düzce hapishanesinde bulunan Hüsrev Bey, sonradan kaleme aldığı hatıralarında, Hayri Bey ile ilgili bazı anlarından bahsetmektedir. Bunlardan birinde; “Osmanlı ordusunda tanıştığım Erkân-ı Harp Binbaşı, Hayri İsyân cephesine gitmeden beni görmeğe hapishaneye geldi. Kendisine yüksek tahsil görmüş bir Türk Erkân-ı harbi olarak böyle bir vazifeyi nasıl kabul ettiğine hayret ettiğimi söyledim. Asayiş temin için geldiğini söylemekle, millî bahis üzerinde münakaşadan kaçındı. Düzce, Bolu havâlisinin kendi idarelerinde kalması ve Kuvây-ı Milliye'nin de olduğu yerlere hakim olması için bir anlaşma yapılması için, Mustafa Kemâl Paşa ile kendi arasında bir tavassut yapmamı teklif gibi safsatalara saptı. Hürsünün her türlü vatani ve millî hislerine üstün olduğu görülen bununla fazla konuşmaya lüzum görmedim. İstanbul'dan gelen bu Hilâfet Ordusu zabitanı içlerinde de bir de makineli tüfek zabiti olduğu halde cephelerine teşkilat yapmaya gittiler” demektedir. Bkz. Hüsrev Gerede, Bolu İsyânı, Ankara Üniversitesi Türk İnkilâp Tarihi Enstitüsü Arşivi, Arşiv No, 21/3001-3005. S.11.

28. BOA, Meclis-i Vükelâ, 219. Bkz. VIII.

“Tebliğ olunduğu devair:	Tarih	Sıra numrosu
Harbiye Tarih-i tebliği:	4 Şevval 1338	247
21 Haziran 336	21 Haziran 1336	

Meclis-i Vükelâ
Müzâkerâtına Mahsûs Zabıtname
Hulâsa-i Meâli

İzmit ve Havâlisi Kumandanlığı tarafından memuriyet-i mahsûsa ile Bolu'ya gönderilen ve Kuvây-ı bagiye tarafından ahiren mahdûmiyle beraber salben şehid edilmiş Erkân-ı Harb Binbaşısı Hayri Bey'in ailesini Kuvây-ı İnzibâtiye Karamâmesi mucibince tahsis olunacak maaş ve itâsı icâb eden mükâfât-ı nakdiye hakkında Harbiye Nezâreti'nin 9 Haziran 1336 tarihli tezkeresi okundu.

Karan

Mumaileyh Hayri Bey'in ümerây-ı askeriyeden olması cihetiyle, mezkûr karamame hükmünce ailesine bin lira mükâfât itâsı ve eytâm ve erâmiline de kezalik karamame-i mebhûs ahkâmına tevfikân muktazi maaşın sür'at-i tahsisi zımında mu'amele-i lazimenin ifâsı husûsunun cevaben nezâret-i müşarünileyhe tezbiri tezekkür kılındı”

Devletin mali sıkıntılar içinde olduğu bu dönemde, Kuvây-ı İnzibâtiye için ayrılan olağanüstü ödenek, nereden karşılanıyordu. Hayri Bey örneğin de olduğu gibi, söz konusu karamame gereği olan harcamaları kim nasıl karşılıyordu. Bunun cevabını büyük ölçüde Avrupa basınından almak mümkündür. Nitekim, Le Temps Gazetesi, Türk Milliyetçilerine karşı birçok yerde çarpışacak olan gönüllü ordusunun düzenlenmesinde İngiliz parmağı olduğunu yazarken; Le Matin de Gazetesi de, İngiltere'nin gönüllülere günde bin lira verdiğini yazmaktadır²⁹.

Kuvây-ı İnzibâtiye'nin başarısızlığa uğrayarak, İzmit'e çekilmesi üzerine, bu Ordu'nun mensupları İngilizler vasıtasıyla Türk milliyetçileriyle anlaşmaya çalıştılar. Ali Fuat Paşa ile İngiliz temsilcisi görüştü, fakat bir anlaşmaya varamadılar³⁰.

25 Haziran'da Harbiye Nezâreti'nce verilen emirle, Kuvây-ı İnzibâtiye'nin tüm birliklerinin kuruluştan kaldırıldıkları, yalnız merkez depo taburuyla, Üsküdar'da yeni kurulan taburun Hırka-i Şerif'deki dağ takımının bırakıldığı, kaldırılan birliklerdeki tüm gönüllü subaylarla, emekli subay ve erlerin terhis edilmeleri bildirildi³¹.

29. Yahya Akyüz, Türk Kurtuluş Savaşı ve Fransız Kamuoyu, Ankara 1988, S.167; Karabekir, a.e., S.664.

30. Cebesoy, a.e., S.412-413.

31. Türk İstiklâl Harbi VI, S.137.

Kuvây-ı Milliye'nin önünden kaçarak, İngilizler'e sığınan Kuvây-ı İnzibâtiye mensuplarının alay edilerek hemen körfezdeki vapurlara aktarılması, bu Ordu'yu kuranlar açısından oldukça ibret vericidir³². Maddî desteğinin büyük ölçüde İngiltere tarafından sağlandığı Halife Ordu-su'nun içine düştüğü bu durum dolayısıyla, İngiltere-Anadolu üzerindeki emellerini gerçekleştirmede artık bu kuvvetlerden yararlanamayacağını anladığından-para musluğunu kapatmıştır. Bu yüzden, büyük bir malî sıkıntı içinde bulunan Osmanlı Hükümeti, geçmişte Halife Ordusu'nda vazife yapmış olanlarla ilgili parasal işlemleri yürütemez bir duruma düşmüştür. Bu sebeple, Meclis-i Vükelâ 31 Mart 1921'de Harbiye Nezâreti'nin isteği üzerine, zaten işlerliği sadece kağıt üzerinde kalmış olan Kuvây-ı İnzibâtiye Teşkilâtı'na dair 18 Nisan 1920 tarihli kararnamenin ilgâsına karar vermiştir. Söz konusu karar ile ilgili Meclis-i Vükelâ Müzâkerâtına Mahsûs Zabıtname metni aşağıda verilmiştir³³:

"Tebliğ olduğu devâir	Tarihi	Sıra Numrosu
Harbiye	21 Safer 1339	98
Tarih-i tebliğ	31 Mart 1337	
31 Mart 337		

Meclis-i Vükelâ Müzâkerâtına
Mahsûs Zabıtname

Hülâsa-i Mail

Kuvây-ı İnzibâtiye Teşkilâtı'na dair olan 18 Nisan 1336 tarihli kararname askerî tekâüd ve istifâ kanununun ahkâm-ı umûmiyesine münâffî ve hazine-i celilenin tahammülü fevkinde bazı müsâadâtı muhtevî olub, idame-i cereyan ahkâmına istitâat-ı maliye gayr-ı müsaid bulunduğundan bahisle mezkûr kararnamenin ta'dilî lüzûmunu mütezammın Harbiye Nezâreti'nin 20 Mart 1337 tarihli ve 371 numarolu tezkeresi müteala olundu.

Kararı

Sûret-i işâr münâsib görüldüğünden mezkûr kararnamenin ilgâsı zımında iktizâ eden diğer kararname ve esbâb-ı mucibe lâ'ihalarının tanzim ve irsâli husûsunun nezâret-i müşarünileyheya cevaben işârî tezekkür kılındı."

Böylece, daha önce kuruluşuna karar vermiş olan Meclis-i Vükelâ, bu sefer de Kuvây-ı İnzibatiye'yi resmen tarihe mal ediyordu.

32. Jaeschke, Türk Kurtuluş Savaşı Kronolojisi I, Ankara 1989, S.108.

33. BOA, MV-221. Bkz.Ek.IX.

Kuvây-ı Milliye'nin lideri Mustafa Kemâl Paşa, aldığı birtakım te-
birlerle, karşıt ihtilâl hareketlerini bastırıp, Anadolu halkını İstiklâl ve
millî birlik çerçevesinde birleştirdikten sonra, asıl düşmana yöneldi. Ve
düşmanlarımızı yendi.

تظاہر العزم
والتصميم

نظارت شعیبی
قائم مقام

سرور و محترم کرامت
ایزیت و محترم فوراً و فرمایند بفرمایند باد آید خدمت شریفی از سویین سفیر با سعادت به و غیره و صحبت و محبت
در در نظر این بفرمایند لغایت سلامتی شما را به نقد قسمی که مندرگه از نظر تقریباً صاف و صاف از ادب و بیرون است
و بگویند که در این خصوص و در ادب و در خدمت شریفی از سویین سفیر با سعادت به و غیره و صحبت و محبت
و بگویند که در این خصوص و در ادب و در خدمت شریفی از سویین سفیر با سعادت به و غیره و صحبت و محبت
و بگویند که در این خصوص و در ادب و در خدمت شریفی از سویین سفیر با سعادت به و غیره و صحبت و محبت

حریه نفعه رتہ دکالتسه وار اولیہ بیار سکا نژده مطرفیه مه له اولیاه تذکره حر اولییه و حریه ایزیت و حوالیه فوج العاده قومانده تعصیب سولیم اولی
 ماور اکرم حقیقه سرباره فوج سلیمان سفی باسانک و طیفین و صلوات و تحصیله و تحصیله تنظیم ایزیت تعلیمات نام سدر حیات ایجا کده و صلوات فوجیه کرسه اولییه
 ایضای مقضیات سولیه ساعده سید جهانیه جلیان اولییه بائدر که قدر انماه اراده سید سولیم سافلایض تذکره تعلیمات نام ایله بار عرض و تقدر اولییه فوجیه
 اردو فوج حقیقه و خط اولییه فوجیه [مجاذیه] [مجاذیه]

صد اعظم و خارجیہ ناطقہ و حریہ ناطقہ
 راما روصلی

شیخ الاسلام و معارف ناطقہ
 [Signature]

حریہ ناطقہ
 [Signature]

سوزاہ دولتیہ و حریہ
 [Signature]

حریہ ناطقہ
 [Signature]

ماریہ ناطقہ و داخلیہ ناطقہ
 [Signature]

تجارت و لقیہ ناطقہ
 [Signature]

اردو فوج حریہ ناطقہ و ماریہ ناطقہ و حریہ
 [Signature]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آدم دیوان مایون

۱۰۹

اراده سینه

محمد حسین

از بیت و حوالی خود العاده قولنامه یاد را که میخوانید با اسامی و صفات و صلاحیت و خصوصیات تشبه مربوط تعلیمات نامزدانک و طبعی
بسی و کمال قرابت و رحمت و بخشش

بوازه سینه نامت اجازت جریه ناله ملود در ۱۳۷۵ ۱۶

صدر اعظم و خا جریه ناله و جریه ناله و کیم
راا ره ناله

شیخ الاسلام و معارف ناله
و کیم

جریه ناله
و کیم

سوز و دلته ناله و کیم
و کیم

عبدالله ناله
و کیم

مابیه ناله و داخیه ناله و کیم
و کیم

تجارت و زرق ناله
و کیم

جو قاف ناله و ناله ناله
و کیم
و کیم

جريدة الشرق الأوسط

نظارت شعبه
قلم مخصوص

از بیت دهنی فوری العباد و فرمانده نقیبه یوریته زور سیکار کی باشان
ریشه و مدینه دار تعقیقات

- ۱- از دو فرمانده صورت و حفظه از بیت دهنی فوری العباد و فرماندهی
سینی -۱- اسکاد میریسی ، اداره هندی ، بادانه ، اسیریل طاب منبری اسرار
- ۲- ریشه و مدینه دار تعقیقات ، قران انبساطی و مدینه کزیم ، مدینه هندی انجمن
مدینه -۲- علات دواتنخ استغنی لعمه و خاربه مدینه منطوق و عقیده زور سیکار ، مدینه هندی اسرار [اعلام دار
از زور کشتا آله دانه] مدینه هندی اسرار ، انجمن مدینه هندی اسرار ، مدینه هندی اسرار [اعلام دار
تقدیم ای مدینه هندی اسرار ، قطعاً مدینه هندی اسرار ، انجمن مدینه هندی اسرار ، مدینه هندی اسرار [اعلام دار]
طامانه مادده برلونه .
- ۳- حفظان -۱- فرمانده اسرار مدینه هندی اسرار ، مدینه هندی اسرار ، مدینه هندی اسرار
۴- فرمانده حفظان سینه ریشه حفظان اولی مدینه هندی اسرار ، مدینه هندی اسرار
۵- قرانان هندی اسرار ، جادیه ، انجمن اسرار هندی اسرار ، مدینه هندی اسرار ، مدینه هندی اسرار
۸- ای تمسک قرانان ، ادیه تمسک قرانان ، ای تمسک قرانان ، مدینه هندی اسرار

جمهوری نظامی ایران
وزارت جنگ
وزیر
۲۶۶

دایرة نظارت جدید

دائرة اقدام حفری

نظام خلافت عظیم و حکومت سنیہ فاریو عیالاً تمیسه الیون باعیدک تملیک راسیسه مملکتی سورسرم آمده تاسیہ ایچون مرکز خلافت
و سلطنت لغوز قواعاً انضالیه تشکیل و سوره ایید ماسه اولون برروره قوای انضالیه حقه که قرار نام احکامه ترفیقاً شکل عمیده بر نامه
کوکلی قطعاتک بر موجب قرار نام تویه محضهات و بونک قادر و لرینه رفقار ازادیه نظراً اری ، طابور - بلوک مانده صورت تشکیلک
عمامه ان بلوک ملکیه مامورینک رایسته تحفه تشکیل ایید جبک هئیت لرینه با تنظیم تصدیق رایسته اییدکنده قرار نام تاریخیده حکمه
شکل ایید مذکور قطعاتک بر صورت تصدیق ماموریندی تنظیمه مضبیرک تنظیم و شکل ایید قطعات ضابطه و ازاد مامورینک
نظارت ماریه استاری و بر صورت شکل ایید جبک تنظیم قطعاتک محضهاتینک محلی مال مامورینک و ان بلوک ملکیه مامورینک
اعطا اریید و حال تویه تحضهاتینک با شایع و تشکیلوت ازاد و ضابطه انده اقیه مقدار لرینک حواله نادرلی تنظیم اریک اورد
بیاید پس لرین مالیه نظارت استعاره ایسه اولفند بر صورت صورت سالره جریانه کمال اهمیت نظارت و اجراء ایجابی ماموریه ملکیه
از لرانه سیم اعطاس هم بر لرینه متعارف () و سیم

صه اعطی
حیه نظاره دین
راسار و

اداره عثمانيه در بایان میری

تصحيح ايدين ذوات		سودی	سیمی	اولیایم نومردس
		<i>[Signature]</i>		۵ ۸۸۶
تلاسه مال		سودی نارین	سیمی نارین	۶۶ ۸۷
		<i>[Signature]</i>	۶	

تعمیر خلوت عظمیه در کلیت سینه به تار سینه حصه ایته از باغی که تکلیف	استیون
در سایه سکنه نایب ایچی مرکز خلوت وسطه هون قوا انضام سون	ارزاق
ایله نامه مودت برده قوا انضام حقن قرابانه احکام توفیق نظر ایتمه	ارزاق
در کل نظایف برجهی قرابانه تدبیر محضات منیرک قادر و لرنه	ارزاق
در محضات از اول نظر آرایه نامه برده چون عینه صورت تکلیف محض آن بزرگ	ارزاق
تکلیف نامه سینه سینه قصه ایله محض تکلیف ایله عیب قیاسی با بعضی	ارزاق
تصدیق و ایبه ایرونه و قرابانه تارجه مورک تکلیف سینه سینه	ارزاق
در سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه	ارزاق
برک مکیم نامور لر سینه عطف ایرونه و حال سینه سینه سینه سینه سینه	ارزاق
تعمیر ایله محض سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه	ارزاق
تکلیف ایرونه و حال سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه	ارزاق

تعمیر

تعمیر سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه

بایان میری
تعمیر سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه

تعمیر سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه

مکتبہ عالیہ
وزارت معارف

۵

رخصتہ نفع از جدیدہ

دولتہ اوقاف حقیری

ادارہ عمومیہ رخصتہ میری افادہ سے وارد اولہ کے متعلق تاریخہ ۱۰۰۰ عجم لندن نو ذریعہ اعلیٰ
نفع ترقی جہدی جہلیہ ولایتک و ضعیف حافری ایجابیجہ بوراردہ قرانامہ محضی حکمہ توفیقاً
توکللو قطعاً تسلیل و تیرتہ اعطائہ مسعد الیغنی نظر ذقہ آرزوہ اشوارک بعم ایلہ سہ و لربنی
عصرہ و نور الیبارہ امر و زبانیہ فقیر مہمہ الیغنی
ارز و الیسی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
۴۴۶۶

مجلس شورای اسلامی

<p>تصحیح ابدن ذوات</p> <p>علامه آل</p>	<p>ناظر کتب رسا و کتب اقدیه</p> <p>جمیع نفاذیه و کتبه جدید چاپخانه</p>	<p>موردی</p> <p>تسویه تاریخی</p>	<p>مبغی</p> <p>تیبش تاریخی</p>	<p>اولیات نوسازی</p> <p>ادرس ۶۶۰</p> <p>توابع تاریخی</p> <p>۸۷ ۴۵</p>
<p>قرارداد ارتباطی بین مجلس شورای اسلامی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در خصوص تهیه و توزیع کتب نفیسه و کتب نفاذیه و کتب اقدیه و کتب رسا و کتب اقدیه در سال ۱۳۶۰</p> <p>مجلس شورای اسلامی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در سال ۱۳۶۰</p> <p>تفصیلاً در خصوص تهیه و توزیع کتب نفیسه و کتب نفاذیه و کتب اقدیه و کتب رسا و کتب اقدیه در سال ۱۳۶۰</p> <p>صحت تریقا کو کتبه قضایا فصلی درین اطاقه صادره از مجلس نظر داشته اند</p> <p>استوارک نفعی بواسطه ابدن جمیع کتب نفیسه گردید. چون در روزنامه</p> <p>کتابخانه از بارفراشته شده و همه مصدقات اوله اوله</p>				

تیبیه

ص

شماره - ۱۳ ، شنبان ۳۳۸

(پایان ازین)

۷۱ خرداد سنه ۱۳۳۸ شمسی ۱۰۰۰

صاحب امتیاز
ایمان زاده نکستی
کسبی
مجلس مطبوعاتی خوارزم، داره محمودیه
مجلس مطبوعاتی خوارزم، داره محمودیه
مجلس مطبوعاتی خوارزم، داره محمودیه

دردلی

مدیرمسئول: علی حاجی
مدیر: علی حاجی
تأسیس: ۱۳۰۰ - خرداد
محل چاپ: خوارزم
تعداد: ۱۰۰۰
قیمت: ۸۰۰

مهرمنه بازار ارسکی کولری
مهرمنه بازار ارسکی کولری
مهرمنه بازار ارسکی کولری

مهرمنه بازار ارسکی کولری
مهرمنه بازار ارسکی کولری
مهرمنه بازار ارسکی کولری

«دردلی» عید سعید فطری قارلرینه

مهرمنه بازار ارسکی کولری
مهرمنه بازار ارسکی کولری
مهرمنه بازار ارسکی کولری

مهرمنه بازار ارسکی کولری
مهرمنه بازار ارسکی کولری
مهرمنه بازار ارسکی کولری

مهرمنه بازار ارسکی کولری
مهرمنه بازار ارسکی کولری
مهرمنه بازار ارسکی کولری

مهرمنه بازار ارسکی کولری
مهرمنه بازار ارسکی کولری
مهرمنه بازار ارسکی کولری

فکر اردوی اسلامبول
۱۳۶۶

تاریخ	تاریخ	مجلس وکلاء	تاریخ
۱۳۶۶	۱۳۶۶	مذاکره مخصوص ضبط نامه	۱۳۶۶
۱۳۶۶	۱۳۶۶		۱۳۶۶

فردی نامه

ایرتمه و حوالیه تو ماندن طرفه ماوریت مخصوصه بجه بوطیه کوندرتیه دتوی باغ طرفه ایضا محمد و سید بر اصد
سید ایلیه ارطالده حرب کیتیه خری بکند عتدسه قوی انضاطیه قاریام سی بجه تحفه ادر بجه مسه داعه کایجا ایلیه
کفاغه تقیه حقه حیه تقیه ۹ و ۱۳۶۶ تاریخه کایجا ادر بجه

قراری

مجلس خیره بکند امای عتدیه دد اولی بجه نهور واریام عتدیه عتدیه بکند ادر بجه ادر بجه ادر بجه
کند واریام عتدیه ادر بجه تقیه عتدیه عتدیه عتدیه عتدیه عتدیه عتدیه عتدیه عتدیه عتدیه عتدیه
ماریا بجه تقیه تقیه

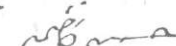
محمد

ار

محمد

قدوم در مجلس شورای اسلامی
۱۳۲۷

تاریخ تشکیل	تاریخ درج در روزنامه	<p style="text-align: center;">مجلس وزراء</p> <p style="text-align: center;">مذاکره در باب مخصوص ضبط نامه</p>	تاریخ	شماره
۱۳۲۷ ۲۱	صید		۱۳۲۷ ۲۱ ۱۳۲۷ ۲۱	۹۸
خلاصه مالى				
<p>قرايه انضباطيه تشكيل دهنه در اول ۱۸ مه ۱۳۲۷ تاريخه قرايه ، عده تقاعد استعفا قانونيك احكام عمومي بنه نماز و غيره جديده نك تصح فرقت بعضه عداق عمده هله ، اوله جرابه احكامه استعصت مالك غير ماعه بره فتنه به جتاليه نكور قرايه نك تصديقه لزوم نكضمه جريه نك نك ، ۲۰ مارچ ۱۳۲۷ تاريخه ر ۲۱ ، ندر قونقده من مصله اولنده</p>				
قبرارى				
<p>مهمه شمار مناسب كور نيك نكده مذكور قرايه نك انفسه نك اقتضا ايده رير قرايه واسباب موجهه لاكمه نيك نظير دايه مخصوص نك نكده مسايل ايلام جوايا اسعاره نك نكده</p> <p style="text-align: right;"> </p>				

